

IR-RABA' SENA

L-ISTORJA (OPTION)

IL-HIN: Siegha u nofs

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

L- ISTORJA TA' MALTA

1. Hares lejn l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet.

Sors A: Giorgio Mitrovich

1.1. Giorgio Mitrovich kien politiku liberali. X'tifhem bil-kelma liberali?

_____ (1)

1.2. Semmi politiku iehor li hadem hafna ma' Mitrovich.

_____ (1)

1.3. Liema dokument importanti inghata mill-Maltin lir-Re Ingliz fl-1802?

_____ (1)

1.4. Semmi talba li l-Maltin kitbu f'dak id-dokument.

_____ (1)

1.5. X'ghamel Mitrovich biex imexxi 'l quddiem il-qaghda politika tal-Maltin?

_____ (2)

1.6. Ghaliex il-politiċi liberali ma kinux kuntenti bil-kunsill tal-1835?

(1)

1.7. Liema żvilupp demokratiku seħħ bl-għotja tal-kostituzzjoni tal-1849?

(1)

1.8. Ghid kif il-Maltin tejbu l-qagħda politika tagħhom permezz tal-libertà tal-istampa?

(1)

1.9. X'tifhem bil-kliem "membru uffiċjali tal-Kunsill tal-Gvern"?

(1)

(Total: 10 marki)

2. Hares lejn l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet.

Sors B

Sors C

2.1. X'relazzjoni hemm bejn Sors B u Sors C?

(1)

2.2. Semmi **żewġ** kawzi għall-irvellijiet ta' Ġunju 1919.

2.3. Għaliex dawk li kienu l-Belt ħarqu l-istamperija tad-*Daily Chronicle*?

 (2)

2.4. X'għamlu xi suldati Ingliżi lil dawk li kienu qegħdin jiddimostraw?

 (1)

2.5. Min kien qiegħed jiltaqa' fil-*Casino Maltese* dakinhar tas-7 ta' Ġunju 1919?

 (1)

2.6. Liema politiku Malti kien sejjah u mexxa dik il-laqgħa?

 (1)

2.7. Għaliex il-kostituzzjoni tal-1921 kienet l-aħjar waħda li kienu taw l-Ingliżi lil Malta sa dakinhar?

 (2)

(Total: 10 marki)

3. Hares lejn l-istampa u wieġeb.

Sors D: L-Emigranti fis-snin hamsin

3.1. X'taħseb li giegħel lin-nies ta' Sors D biex jtitilqu minn Malta?

 (1)

3.2. Semmi **żewġ** pajjizi fejn setgħu marru dawk l-emigranti.

 (2)

3.3. Semmi **zewġ** pajjiżi fejn kienu jemigraw il-Maltin lejn tmiem is-seklu 19.

_____ (2)

3.4. X'taħseb li se jagħmlu dawk l-emigranti fil-pajjiżi fejn sejin?

_____ (1)

3.5. Semmi effett negattiv tal-emigrazzjoni.

_____ (1)

3.6. B'liema **zewġ** modi l-Gvern Ingliż kien jgħin lill-emigranti?

_____ (2)

3.7. Għaliex taħseb li l-lingwa Ingliża kienet importanti għall-emigranti li jidhru f'Sors D?

_____ (1)

(Total: 10 marki)

4. Ikteb fit-tul fuq karta separata dwar WIEHED minn dawn is-suġġetti.

4.1. X'kienet il-Kwistjoni tal-Lingwa? X'kienu l-argumenti ta' dawk favur il-lingwa Ingliża u dawk favur il-lingwa Taljana? Kif issolviet din il-kwistjoni?

4.2. Ikteb paragrafu dwar kull waħda minn dawn:

- a) il-kwistjoni politiko-religjuża bejn Strikland u l-Knisja fl-1930
- b) il-kwistjoni politiko-religjuża bejn l-MLP u l-Knisja fl-1961 u l-1962

4.3. Xi żvilupp seħh f'dawn l-oqsma fi Żmien l-Ingliżi:

- a) l-edukazzjoni
- b) is-saħħa u l-igjene pubblika
- c) il-Port il-Kbir
- d) it-Tarzna

(Total: 20 marka)

L-ISTORJA EWROPEA U INTERNAZZJONALI

5. Aqra s-silta u wieġeb il-mistoqsijiet.

“It is difficult, in fact, to discover any cause of hostility between the European Great Powers in the early summer of 1914. But there was one cause which kept them apart. This was the system of alliances which distanced the Great Powers unnecessarily. These alliances dragged the Great Powers into wars which did not concern them. They were supposed to make for peace but they made for war. They were supposed to make the Powers secure but they dragged them into danger.”

(**Sors E:** adapted from A.J.P. Taylor, “The Entente that ended in slaughter”, in *The Guardian*, 4th August 1984)

5.1. Dan is-sors huwa primarju jew sekondarju? Għid għaliex.

_____ (2)

5.2. Is-sors isemmi l-Qawwiet Kbar Ewropej. Semmi **tnejn** minnhom.

_____ (2)

5.3. Fis-sors insibu li kien hemm ostilità bejn dawn il-Qawwiet Ewropej. Semmi **żewġ** kawżi għal din ir-rivalità u pika.

_____ (2)

5.4. Is-sors isemmi sistema ta' alleanzi. Liema politiku Ġermaniż beda din is-sistema?

_____ (1)

5.5. Għaliex inholqot din is-sistema ta' alleanzi bejn il-Qawwiet il-Kbar Ewropej?

_____ (1)

5.6. Għaliex l-awtur tas-sors jgħid li din is-sistema ta' alleanzi falliet?

_____ (2)

5.7. X'avveniment importanti sehħ f'Sarajevo, fil-Bosnia fit-28 ta' Ġunju 1914?

5.8. Liema trattat ta' paċi ġie ffirmat mal-Ġermanja wara l-Ewwel Gwerra Dinjija?

(1)

5.9. Semmi **żewġ** kundizzjonijiet li kellu dan it-Trattat fuq il-Ġermanja.

(2)

5.10. X'organizzazzjoni twaqqfet wara l-Ewwel Gwerra Dinjija biex tevita gwerra kbira oħra fil-futur?

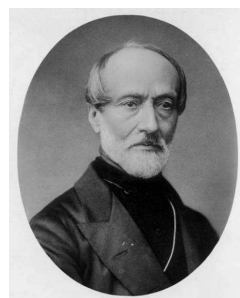
(1)

(Total: 15-il marka)

6. Hares lejn il-personaġġi f'dan is-sors u wieġeb il-mistoqsijiet dwarhom.

Il-Ġeneral

Kittieb
Rivoluzzjonarju

Il-politiku

Ir-Re

Sors F

6.1. Dawn il-personaġġi huma marbutin ma' ġrajja importanti fl-istorja tal-Italja. X'kienet din il-ġrajja?

(1)

- 6.2.1. Min kien il-Ġeneral li jidher f'dan is-sors? _____ (2)
- 6.2.2. Dan il-personaġġ mexxa l-Espedizzjoni tal-Elf. X'għara f'din l-espedizzjoni?

_____ (2)
- 6.2.3. Liema belt kienet mixtieqa minn dan il-Ġeneral sabiex mill-ewwel tkun bħala l-kapitali tal-Italja?
_____ (1)
- 6.2.4. Għaliex din ix-xewqa ma kinitx possibbli dak iż-żmien?
_____ (1)
- 6.3.1. Min kien il-kittieb rivoluzzjonarju li jidher fis-sors?
_____ (1)
- 6.3.2. X'forma ta' gvern xtaq li jkollha l-Italja?
_____ (1)
- 6.3.3. F'liema belt Taljana mexxa r-rivoluzzjoni fl-1848?
_____ (1)
- 6.4.1. X'kien jismu l-politiku li jidher f'dan is-sors? _____ (1)
- 6.4.2. X'kariga kellu fis-saltna ta' Sardinja?
_____ (1)
- 6.4.3. Ma' liema pajjiż ftiehem biex jikseb l-għajjnuna kontra l-imperu Awstrijakk?
_____ (1)
- 6.5.1. X'kien jismu r-re li jidher fis-sors? _____ (1)
- 6.5.2. Ma' liema personaġġ iehor li jidher f'dan is-sors kien jiftiehem l-iżjed ir-re? Għid għaliex.

_____ (2)

(Total: 15-il marka)

7. Ikteb fit-tul fuq karta separata dwar WAHDA minn dawn it-temi.

- 7.1. X'tifhem bir-"Rivoluzzjoni Industrijali"? Għaliex bdiet fl-Ingilterra fi tmiem is-seklu 18? Kif infirxet fl-Ewropa matul is-seklu 19? Kif biddlet il-ħajja tan-nies b'effetti pożittivi u negattivi?
- 7.2. Ikteb dwar kif Adolf Hitler ha l-poter fil-Ġermanja u kif it-tmexxija tiegħu waslet biex bdiet it-Tieni Gwerra Dinjija.
- 7.3. L-1830 hija meqjusa bħala sena ta' rivoluzzjonijiet fl-Ewropa. Għaliex kien hemm dawn ir-rivoluzzjonijiet? Iddeskrivi x'għara fi Franza u fil-Belġju matul dik is-sena ta' rivoluzzjoni.

(Total: 20 marka)